

Liszt:

LES PRELUDES – SZIMFÓNIKUS KÖLTEMÉNY

A szimfóniától ez a műfaj abban különbözik, hogy határozott programja van és nem választható élesen elhatárolt tételekre, egy lélegzetre mondja el eszmei tartalmát.

Liszt — Lamartine szövegének gondolatmenetét követve — maga írt néhány mondatnyi magyarázatot a „Les preludes”-hez.

„Mi más az életünk, mint előjátékok sorozata ahhoz az ismeretlen zenéhez, amelynek első és ünnepélyes akkordját a halál szólaltatja meg. — A szerelem jelenti minden lét varázsos hajnalát; de van-e sors, hol a boldogság első gyönyöreit nem zavarja meg valami vihar, amelynek halálos szele szétszórja a szép illuziókat, s melynek végzetes villámcsapása oltárokat dönt le? És a viharból kikerülve, melyik kegyetlenül megsebezett lélek nem kísérli meg emlékeit a falusi élet oly szelíd nyugalmában megpihentetni? Ám az ember alig nyugszik bele abba, hogy a természet ölén sokáig élvezze azt a jótékony langyosságot, mely az imént még elbájolta, — és mikor a harci riadót megfűjják, rohan a veszedelembé, bármely háború is hívja soraiba, hogy a csatába ismét önmagára leljen, hogy ismét erőinek teljes birtokában legyen”.

A mű négyrészese:

1. **Tavaszi és szerelmi hangulatok**: Liszt édes bensőséggel ábrázolja a szerelem ébredését a kürtök szavával, amelyet hárfák akkordjai támasztanak alá.

A vonósok lágyan dalolják a tavaszt, a szerelem szíveket meggyújtó énekét. — A vonósoktól a kürt veszi át a dallamot, s egy megvesztegetően dallamos új motívum jelenik meg.

2. **Az élet viharjainak** zenei anyaga erősen kromatizált. A vihar előtti csend fülledtségét, a hegedűk temelője érzékelteti. A kromatikus futamok hangerőben, tempóban és terjedelemben egyre nőnek és nagy ritmusban fejezik ki a vihar erejét.

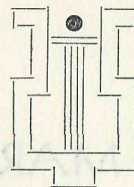
Az élet viharaiban megsebezett lélek lassan megnyugszik.

3. **Megbékélés a szerelemben** — idill a pihentető természeti képek oboa, klarinét, fuvola váltakozó dallamaival, csodálatos frissességet, derűt árasztva magából. Mesterien szövődik egybe a pastorál és a szerelmi motívum.

4. **Harc és győzelem**. A zenekar ereje egyre fokozódik, diadalmassá válik. A trombiták harcba hívó hangjára a természet csendjében, a szerelem varázsával megerősödött lélek most már bátran küzd és diadalmaskodik az élet nehézségei felett.

Szolnok, 1961. évi október hó.

A TIT Művészeti Szakosztálya
a Városi Tanács Népművelési Állandó Bizottsága

Műsorkalauz

AZ ORSZÁGOS FILHARMÓNIA
1961. ÉVI OKTÓBER HÓ 30-I

HANGVERSENYÉHEZ

